

Bir Sorunun Cevabı

Soru: Sahih-il Buhari'de (Cizye Kitabı-Yahudilerin Arap Yarımadası'ndan Çıkarılması Babında) Ebi Hurayra [Radıyallahu Anh]'tan şöyle dediği rivayet edilmiştir: Biz mescitte iken Nebi [Sallallahu Aleyhi ve Sellem] çıkageldi ve şöyle dedi:

:

"Haydi Yahudilere gidiyoruz.

Bunun üzerine yola düştük. Ta ki Beyt-il Midras'a gelince şöyle dedi: Müslüman olunuz, Müslüman olunuz. Biliniz ki arz Allah'a ve resulüne aittir. Ben, sizleri bu arzdan çıkarmak istiyorum. O halde sizden kimin her neyi varsa onu satsın. Yoksa biliniz ki arz Allah'a ve resulüne aittir."

Yahudilere ait özel okullar olması şeklinde anlaşılması bakımından bu hadis hususunda kafamız karıştı. Zira kimimiz, bu hadisin Beni Kureyza veya Hayber Yahudilerinden ayrı olarak Yahudilerin varlıklarına ilişkin olduğunu anladı... Bu durumda onlara ait özel okulların olmasında bir sorun yoktur. Kimimiz de onların, Beni Kureyza ve Hayber olaylarından sonra Yahudilerden geriye kalan zimmet ehli kimseler oldukları tercihinde bulundular. Bu da zimmet ehline ait özel okulların olması caizdir demektir. O halde burada bir sorun var! Bu durumun açıklığa kavuşturulmasını rica ediyoruz.

Cevap: el-Midras Konusu:

Meseleyi zimmet ehli veya Yahudilerin varlıklarıyla ilişkilendirmekle konunun dışına çıktınız. Böylelikle de onlar zimmet ehlinen olunca hükmü de karıştırdınız. Zira bunun sonucunda zimmet ehline ait özel okullar olacağı cevazına ulaştınız.

Oysa mesele bundan daha basittir. Zira mesele, okullarla ilgili değildir. Ancak zimmet ehlinin dinlerini öğrenmeleriyle ilgilidir. Buradaki "el-Midras", ibadet mekanlarına ait müştemilattan olup içerisinde Tevratlarını ve ayinlerini öğrendikleri bir yerdir. Zimmet ehlinin kendi aralarında dinlerini öğrenmeleri ise caizdir ve bu, bilinen manadaki okullardan farklıdır.

Sorunu açıklığa kavuşturmak çerçevesinde; el-Midras'ın manası Kamus-ul Muhitte iki manada geçmektedir:

Birincisi: İçerisinde Yahudilerin Tevrat'ı okuduğu bir yerdir.

İkincisi: Bayramlarında yiyip içmek üzere içerisinde toplandıkları yerdir.

Lisan-il Arap'ta ise şu iki manada gelmiştir:

Birincisi: Bayramlarında toplanıp içerisinde dua ettikleri bir yerdir.

İkincisi: İçerisinde yiyip içtikleri bir gündür.

Görüldüğü gibi el-Midras, içerisinde kendi aralarında dinlerini öğrendikleri ibadet mekanlara ait olan müştemilattan veya içerisinde yiyip içtikleri gündün öte bir şey değildir. Yani onlara ait olan divan veya bunun benzeri gibi bir yerdir. Dolayısıyla her iki halde de bunun bilenen manadaki okullarla hiçbir alakası yoktur.

H. 11 Ramazan 1430

M. 01.09.2009